

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
AUTONOMOUS UNIVERSITY OF ZACATECAS (MEXICO)
INSTYTUT PEDAGOGIKI, KUJAWSKA SZKOŁA WYŻSZA WE WŁOCŁAWKU
(POLSKA)
EUROPEAN INSTITUTE OF FURTHER EDUCATION (EIDV) (SLOVAKIA)
SPOŁECZNYCH I HUMANISTYCZNYCH AKADEMIA KUJAWSKO-POMORSKA W BYDGOSZCZY
(POLSKA)
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В КОНТЕКСТІ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VI Міжнародної конференції

16 листопада 2023 року

***м. Київ
КНУБА***

УДК 37.09
ББК 74(4Укр)

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету будівництва і архітектури
(протокол № 16 від 22 грудня 2023 р.)*

Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: матеріали VI Міжнародної конференції (16 листопада 2023 року). – Київ: ЦП «Компринт», 2024. – 562 с.

ISBN 978-617-8171-03-2

У матеріалах VI Міжнародної конференції «Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України» висвітлюються актуальні питання професійної (професійно-технічної) освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід; психолого-педагогічне забезпечення освітнього процесу: сучасні виклики; сучасні проблеми викладання інженерно-технічних та гуманітарних дисциплін.

Матеріали конференції розраховані на науково-педагогічних, наукових працівників у галузі педагогіки, психології, соціології, викладачів, аспірантів, студентів, а також на соціальних педагогів, соціологів, практичних психологів і соціальних працівників.

УДК 37.09
ББК 74(4Укр)

За зміст поданих матеріалів несуть відповідальність їх автори.

ISBN 978-617-8171-03-2

© КНУБА, 2024

Калениченко Руслан Арсенович,

*кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри професійної освіти
Київського національного університету будівництва і архітектури;*

Никончук Ангеліна Сергіївна,

*здобувач вищої освіти навчальної групи ЕПБ-21-1
Державного податкового університету*

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА НА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ

Формування особистості є одним із найвидатніших завдань, що постають перед людиною. Існує цілий ряд соціально-економічних факторів, які впливають на формування та визначення особистості. Природа та характеристики цих факторів відрізняються від місця до місця, від однієї групи доходу до іншої групи сімей. Особистість складається з характеристик, якими володіє кожна людина, які визначають її когнітивну, емоційну та явну поведінку. Іншими словами, особистість - це сукупність поведінки індивіда з даною системою тенденцій, що взаємодіє з послідовністю ситуацій.

Сучасне суспільство інформаційних технологій для свого відтворення та подальшого розвитку потребує освіченої та свідомої особистості, творця та носія нових форм суспільного життя. Зміни, які відбуваються в сучасному суспільстві, не можуть не впливати як на саму систему вищої освіти, так і на процес формування особистості.

Загалом, соціально-економічна стабільність і безпека створюють сприятливий контекст для особистісного розвитку і забезпечують важливий елемент психологічного благополуччя. На відміну від ситуацій економічної нестабільності, коли особистість може відчувати стрес та невпевненість у майбутньому. Тому, політичні та економічні зусилля, спрямовані на забезпечення стабільності та безпеки суспільства, можуть мати позитивний вплив на формування та розвиток особистостей.

В умовах війни, дослідження формування особистості та її свідомості набуває ще більше актуальності. У першу чергу, це пов'язано з тим, що під час війни, за таких складних ситуацій, особа може стикатися з серйозними моральними дилемами, коли вона змушені приймати складні рішення, які мають моральні наслідки. Наприклад, вона може зіткнутися з питанням між власною безпекою та допомогою іншим, або між вірністю військовим наказам і своїм особистим етичним переконанням [1]. Також війна призводить до тривалих стресових ситуацій, посттравматичного стресового розладу та інших психологічних наслідків. Ці фактори впливають на моральну свідомість особистості, змінюючи її поведінку та переконання. Дослідження таких змін можуть допомогти виявити вплив війни на формування моральних цінностей та розвиток психологічної резистентності.

На жаль, тема війни це не тема минулого, це тема сьогодення. Російсько-українська війна, яка почалася ще у 2014 році, має значний вплив на формування особистості як в Україні, так і за її межами.

Коронавірус та війна внесли корективи у життя сучасної людини. Це змінило їхні пріоритети та цінності у житті. З 23 по 24 лютого життя поділилося на «до» та «після» [2]. Хтось засинав з думкою, що завтра поїде на роботу, піде на навчання, проведе час з сім'єю тощо. Але сталось так, що всі прокинулись під звуки вибухів та сирен; з тривогою про те, що в Україні розпочалась війна і ти в будь-який момент можеш загинути. З'явився страх за безпеку рідних, за майбутнє країни.

Війна призвела до поширення посттравматичного стресового розладу серед військовослужбовців, цивільних осіб та дітей, які пережили насильство та травми. Це відбулося через травмуючий вплив бойових дій.

Цей конфлікт викликав комплексні зміни в соціальному, економічному, психологічному та політичному вимірах, що вплинули на формування особистості та суспільну динаміку загалом.

Можна сказати, що на сьогодні майже мільйон українських дітей позбавлені дитинства. У свої незначні роки вони отримали тяжкий досвід

війни та її нещадних проявів: обстрілів, поранень, смертей, розрухи та занепаду...[3].

Загалом, війна має серйозний негативний вплив на формування особистостей, особливо коли вона триває тривалий час і супроводжується великими стражданнями та руйнуванням. Важливо враховувати, що вплив війни на формування особистостей є індивідуальним і може бути різним для кожної людини. Наразі в Україні Особистість як ключовий елемент соціального середовища пройшла через важкі випробування. Саме тому, для допомоги тим, хто постраждав від війни, важливо надавати психологічну та психосоціальну підтримку, а також забезпечувати умови для відновлення стабільності та безпеки в суспільстві.

Список використаних джерел

1. PSYCHOLOGY AND PSYCHIATRY. Proceedings of the 11th International Scientific and Practical Conference «Challenges in Science of Nowadays». Washington, USA.

2. Visnyk of the Lviv University. Series Psychological sciences. Special issue. P. 128–136

3. Похілько Д.С. Травматичні фактори війни: вплив на дитячу психіку. Київ. 2022.

<i>Калениченко Руслан Арсенович, Нечипоренко Катерина Олександрівна</i> АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	123
<i>Калениченко Руслан Арсенович, Никончук Ангеліна Сергіївна</i> ВПЛИВ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА НА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ	125
<i>Калениченко Руслан Арсенович, Сичов Дмитро Олегович</i> МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА	128
<i>Калениченко Руслан Арсенович, Скорик Ганна Юріївна</i> ОСВІТА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	134
<i>Калениченко Руслан Арсенович, Червяк Юлія Дмитрівна</i> СУЧАСНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	139
<i>Калениченко Руслан Арсенович, Яремковський Микола Ігорович</i> СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ УСПІХУ У ПІДПРИЄМЦІВ	144
<i>Калениченко Руслан Арсенович, Ярошук Олександр Володимирович</i> ХАРАКТЕРИСТИКА ПІДХОДІВ ДО ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ	148
<i>Калениченко Руслан Арсенович, Ящ Ігор Дмитрович</i> ЗАГАЛЬНЕ ПОНЯТТЯ ПРО ОСОБИСТІСТЬ	152
<i>Каленський Андрій Анатолійович</i> РОЗВИТОК ЕКОЛОГІЧНОЇ СВІДОМОСТІ ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ В ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	155
<i>Киселевська Світлана Михайлівна, Зінченко Олександр Євгенійович</i> ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФУТБОЛІСТІВ	158
<i>Клевець Любов Миколаївна</i> СПІВЗАЛЕЖНІСТЬ ЯК ОЗНАКА ДЕСТРУКТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ	162
<i>Клименко Тарас, Костюченко Євген</i> КОМПЛЕКСНА ПІДГОТОВКА ФУТБОЛЬНИХ АРБІТРІВ	168
<i>Корчова Галина Леонідівна, Коренюк Тамара Олегівна</i> ВИКОРИСТАННЯ ПЛАТФОРМИ FIGMA НА УРОКАХ ІНФОРМАТИКИ У СТАРШИХ КЛАСАХ	171

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В КОНТЕКСТІ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів

VI Міжнародної конференції

(Київ, 16 листопада 2023 року)

Підписано до друку 04.01.2024 р.

Видавець ФОП Ямчинський О.В.

03150, Київ, вул. Васильківська, 32

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єкта видавничої справи ДК № 6554 від 26.12.2018 р.

Формат 60×84/16. Наклад 100 пр. Ум. друк. арк. 36,8. Зам. № 05-8.

Виготовлювач ТОВ «ЦП «КОМПРИНТ»

03150, Київ, вул. Васильківська, 32

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єкта видавничої справи ДК № 4131 від 04.08.2011 р.